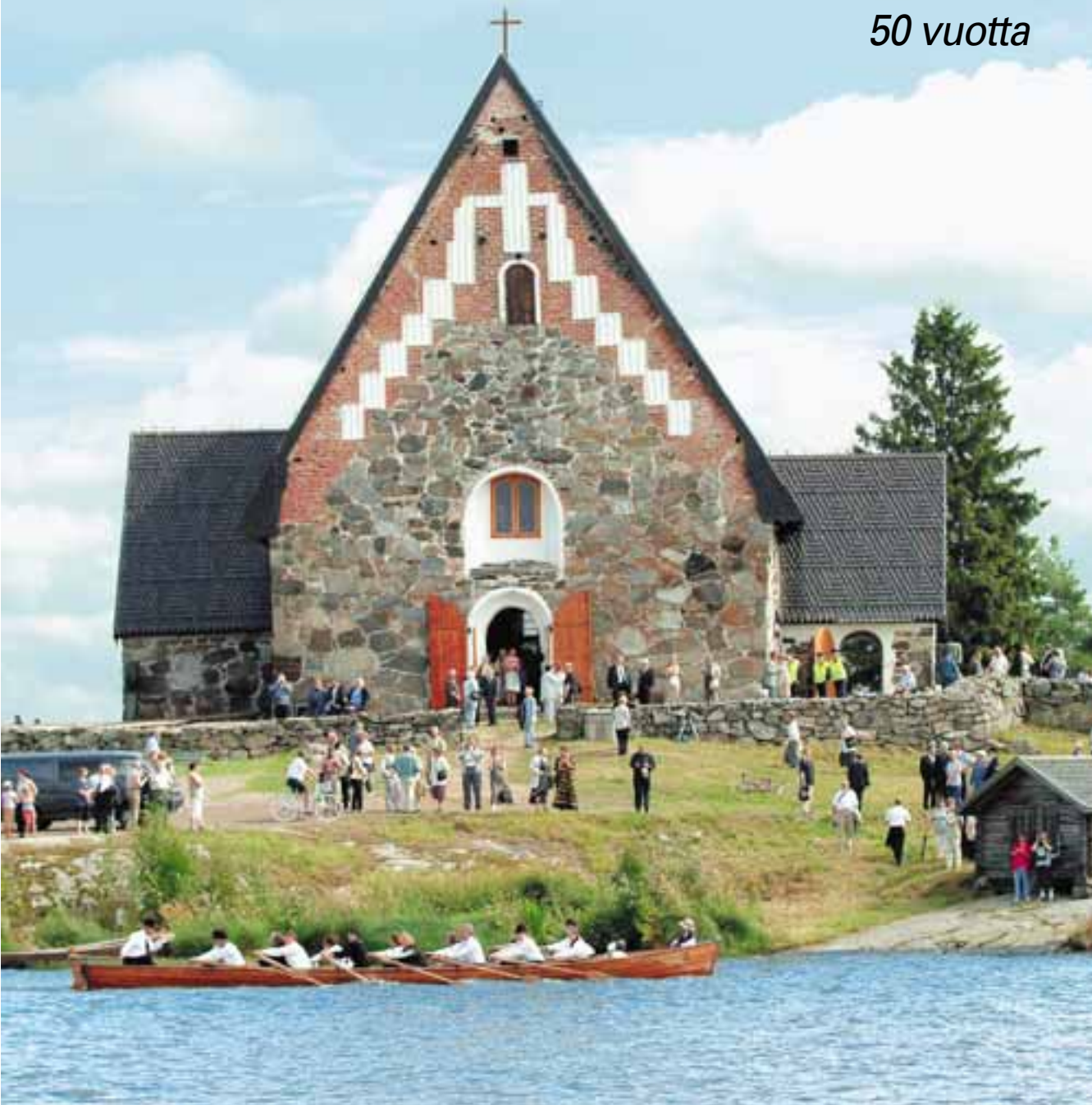




Kirkonpalvelija ³ 2003

*Kirkonpalvelija-lehti
50 vuotta*



Tutkimuksia

SVTL:n jäsenten keskuuteen suunnattu jäsentutkimus on allekirjoittaneelle mieluista luettavaa. Jäsenistön tyytyväisyys SVTL:ää kohtaan on kirkonpalveluskunnan kohdalla erittäin korkea n. 75 %. Vain 1 % on ilmaissut tyytymättömyytensä.

Yhtä hyvät arviot on saanut jäsenyhdistys, jäsenmaksulle vastinetta tuntee saavansa sekä liitolta että yhdistykseltä sama 75 %. Kirkonpalvelijat kokevat liitolta saamansa palvelut 97 % ystävälliseksi ja asian-
tuntevaksi.

Tärkeimmät tulevaisuuden tavoitteet ovat jäsenistömme palkka-/edunvalvonta, ikääntymiseen ja työsäjäksämiseen liittyvät kysymykset ja kirkonpalveluskunnalla työaika-kysymykset. Noin puolella kirkonpalvelijoiden vastauksista todetaan, että heidän seurakunnassa ei ole työympäristötoimikuntaa. Jäsenistöämme huolestuttaa eniten työnkuorimittavuus ja työilmapiiri sekä epä-

varmuus työpaikan säilymisestä. Parhaimpina puolina kirkonpalvelijat kokevat työn vapauden ja itsenäisyyden sekä työskentelyn ihmisten parissa.

Yhdistyksen jäsenmäärän kasvu on luettavissa myös tästä tutkimuksesta sillä 28 % on ollut jäsenenämme alle 10 vuotta.

Jäsenistö luottaa toimintaamme ja sitä kautta rohkaisee jatkamaan. Emme saa kuitenkaan unohtaa niitä huolenaiheita, joita jäsenistö on tuonut esille. Tutkimustuloksia tullaan tarkastelemaan erittäin huolella ja tekemään niitten pohjalta tulevaisuuden suunnitelmia kaikkien jäseniemme parhaaksi.

Nyt syyskuussa on siis liite 10:n seurakunnat lisineet. N. 70 % kirkontyöntekijöistä on paikallisen sopimisen piirissä. Jäsenistöämme, olkaa aktiivisia ja ottakaa luottamusmieheenne yhteyttä, jos tunnette, että palkkanne ei ole kohdallaan.



Seppo Pyykkönen
Puheenjohtaja
Kirkonpalvelijat ry

Koulutussuunnitelmien teko on nyt ajankohtaista. Kirkon koulutuskalenteri on teillä seurakunnissa käytettävissä mahdollisia koulutuksia suunnitellessamme työhömmä liittyviä. Ei sovi unohtaa yhdistyksemme ensi kesän opinto- ja koulutuspäiviä Hämeenlinnassa, jossa samalla vietämme yhdistyksen 70-vuotisjuhlia.

Hyvää syksyn jatkoa kaikille lehtemme lukijoille.

Seppo Pyykkönen

Tietoa
kirkonpalvelustyöstä.

Kirkonpalvelijoiden
koulutuksesta
ja edunvalvonnasta.

Kirkonpalvelijat ry

Seppo Pyykkönen, puheenjohtaja
GSM 040 526 1871

Kari Hartikainen, sihteeri
Puh./Fax (017) 281 1697
GSM 050 520 7003
www.kirkonpalvelijat.fi

Kirjoituksia kaivataan

Arvoisat lehtemme lukijat. Jäsenemme ovat kyselleet voiko Kirkonpalvelija-lehteen kirjoittaa työhön liittyvistä asioista/tapahtumista?

Kyllä voi, toivotaan kirjoituksia eri kirkonpalveluskunnan töistä. Hartauskirjoitukset ja rukoukset myös mielellään julkaistaan.

Kirjoittamiisi !

Ensi kesänä tapaamme Hämeenlinnassa 29.-30.6.2004 Hotelli Aulangolla, jossa vietämme myös yh-

distyksen 70-vuotisjuhlia. Osallistumis- ja täysihoitomaksut: 260 €/200 €, osallistumismaksu ja ruokailut 110 €.

KariPekka, sihteeri

LAPIN ALAOSASTON

VIKOSIKOKOUS pidetään lauantaina 25.10. 2003 klo 18.00 Hotelli Saaga, Ylläksentie 42, Ylläsjärvi. Esillä sääntömääräiset vuosikokousasiat. Tervetuloa!

Toimikunta

Etukannen kuva: Tyrvään Pyhän Olavin kirkko, Jaakko Lampimäki, Studio -86.

Vuosikokousvalintoja

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous pidettiin 24.6.2003 Tampereella. Kokoukseen osallistui 66 yhdistyksen jäsentä, Seurakuntien Viran- ja Toimenhaltijain Liiton puheenjohtaja Sirpa Salminen ja toiminnanjohtaja Ritva Rasila.

Puheenjohtaja Sirpa Salminen toi SVTL:n tervehdyksen. Toiminnanjohtaja Ritva Rasila kertoi SVTL:n työmarkkinatilanteesta ja tulevasta liittokokouksesta.

Kirkonpalvelijat ry:n kultaiset ansiomerkit luovutettiin Helena Jokiselle, Riihimäki ja Harri Kosolalle, Seinäjoki. Kultaiset ansiomerkit myönnettiin lisäksi Tuula Haapaselle, Turku, Taimi Bergmanille, Vantauskoski, Seppo Pernulle, Oulu, Timo Paassillalle, Eurajoki ja Heikki Toivoselle, Peräseinäjoki.

Hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi valittiin erovuoroisten tilalle vuosille 2004-2006 seuraavat henkilöt:

Irma Liimatta, Eno; varalla Merja Vaakanainen, Eno. Jaakko Lampinen, Saarijärvi; varalla Anna-Liisa Tikkala, Vihtavuori. Eija Jaakola, Oikarainen; varalla Mirja Kaaretkoski, Sodankylä.

SVTL:n liittohallituksen jäseniksi (2) ja heidän varajäsenikseen valittiin kolmivuotiskaudeksi 2004-2006 seuraavat henkilöt:

Seppo Pyykkönen, Kajaani; varalla Heidi Koivikko, Tampere. Matti Löppönen, Asikkala; varalla Jouni Honkanen, Tervakoski.

SVTL:n edustajistoon kolmivuotiskaudeksi 2004-2006 valittiin edustajiksi (9) ja henkilökohtaisiksi varaedustajiksi seuraavat henkilöt:

Kaarina Yli-Somero, Kihniö; (varalla Maarit Ilonen, Seinäjoki). Kari Hartikainen, Kuopio; (Hannu Korhonen, Kuopio). Hilka Heliö-Virtanen, Ahlainen; (Maija Haukaniemi, Kul-

laa). Jaakko Lampinen, Saarijärvi, (Anna-Liisa Tikkala, Vihtavuori). Jouni Honkanen, Tervakoski; (Markku Lappalainen, Espoo). Eija Jaakola, Oikarainen; (Mirja Kaaretkoski, Sodankylä). Heidi Koivikko, Tampere; (Tuomas Leminen, Ikaalinen). Irma Liimatta, Eno; (Harri Kosola, Seinäjoki). Osmo Nissi, Hämeenlinna, (Pekka Jormanainen, Riihimäki).

Todettiin, että vuosikokouksessa 27.6.2003 oli valittu SVTL:n liittokokoukseen 27.-28.11.2003 seuraavat edustajat ja varaedustajat:

Seppo Pyykkönen, Kajaani, Kaarina Yli-Somero, Kihniö, Matti Löppönen, Asikkala, Kari Hartikainen, Kuopio, Harri Kosola, Seinäjoki, Hilka Heliö-Virtanen, Ahlainen, Jouni Honkanen, Tervakoski, Eija Jaakola, Oikarainen, Heidi Koivikko, Tampere, Jaakko Lampinen, Saarijärvi, Kalervo Pääkkö, Meltosjärvi, Eero Polsa, Parkano, Pentti Perttula, Kustavi, Irma Liimatta, Eno, Anna-Liisa Tikkala, Vihtavuori, Perttu Hanhisuan-



Kari Hartikainen
Sihteeri
Kirkonpalvelijat ry

to, Saloinen, Annikki Kallio, Turku, Hannu Korhonen, Kuopio, Jalo Kattiska, Muhos, Seppo Niskanen, Kuhmo, Tuomas Leminen, Ikaalinen, Yrjö Leppänen, Lahti, Arvo Katajamäki, Mikkeli, Kirsi Hyvönen, Kuukaniemi, Outi Lampinen, Jyväskylä.

Varaedustajat; Seija Törrönen, Lahti, Tuomo Peltola, Korpilahti, Mirja Kaaretkoski, Sodankylä, Maija Haukaniemi, Kullaa, Aino Koivukangas, Turku.

Menneenä kesänä kokoonnuimme Tampereelle viettämään opinto- ja koulutuspäiviä, osallistujia päiville oli 150 henkilöä. Kiitämme kaikkia päivien luennoitsijoita ja Tampereen seurakuntayhtymää sekä juhlatoimikuntaa joka hoiti tehtävänsä hyvin ja ammattitaidolla.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Seppo Pyykkönen Kari Hartikainen

Positiivinen uskonnonvapaus opetuksen lähtökohtana

Uusi uskonnonvapauslaki vahvistaa uskonnon asemaa koulun oppiaineena. Tärkein asia on lain lähtökohta, positiivinen uskonnonvapaus, oikeus uskontoon, sanoo koulutusasiain sihteeri **Markku Holma** Kirkon Kasvatustyön ja nuorisotyön yksiköstä.

Elokuun alussa voimaan tullut laki takaa edelleen oikeuden oman uskonnon opetukseen sen sijaan, että jotain olisi karsittu pois. Se vahvistaa sitä, että uskonto on tärkeä kulttuurin osa, joka tulee tuntee hyvin. Koulun tehtävä on antaa tietoa tästä osa-alueesta ja auttaa ymmärtämään sitä, Holma linjaa. Käytännössä uuden lain vaikutukset uskonnonopetukseen lyhyellä aikavälillä ovat kuitenkin melko vähäisiä.

Suurin muutos lienee, että jat-

kossa positiivisen uskonnonvapauden hengessä oppilaat menevät aluksi omiin ryhmiinsä. Sen jälkeen vähemmistöryhmillä on halutessaan mahdollisuus siirtyä enemmistön opetukseen. Enemmistöläisten asema pysyy ennallaan.

Aiemmin kaikki menivät aluksi enemmistön opetukseen, josta määrätyn edellytyksin sai vapautuksen. Markku Holma arvelee, että jatkossa uuden lähtökohdan vuoksi elämäkatsomustiedon ja uskonnollisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien opiskelijoiden määrä voi jonkin verran kasvaa.

Uudessa laissa uskonto ymmärretään sekä yksilön valinnaksi että yhteisön perinteen osaksi. Uskonnon opetuksen ja uskonnon harjoittamisen suhde on herättänyt kes-

kustelua.

Suomessa koulujen järjestämissä juhlissa on usein uskonnollisia elementtejä, jotka lain mukaan eivät kuitenkaan tee tilaisuuksista uskonnon harjoitusta, josta on oikeus vapautua. Rajan vetäminen kulttuurin kuuluvan perinteisen juhlan ja uskonnon harjoittamiseksi katsotavan tilaisuuden välille kysyy tervettä järkeä eikä laulettavien virsien laskemista.

Lähtökohtana on, että esimerkiksi evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluva oppilas ei voi vapautua oman kirkkonsa mukaisesta koulujumalanpalveluksesta. Vapautusta varten täytyy olla perusteltu omantunnon syy, jolloin tarvitaan peruskoulussa huoltajan antama ilmoitus ja lukiossa oppilaan oma ilmoitus. (KT)

Munakkaasta Siperiaan

Munakkajärvi kutsui Kanta-Hämeen kirkonpalvelijoita viilentyneeseen syleilyynsä. Muutamit pulahitivatkin veteen. Osa rupatteli sanomisen ja uimisen ajan Syöksynsuon leirikeskusten hirsihuvilan lämmössä. Vietettiin virkistysiltaa Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan Syöksynsuon leirikeskuksessa 22.8.03.

Kantahämäläiset kirkonpalvelijat, seitsemisenkymmentä naista ja miestä, palvelevat Forssan, Hämeenlinnan ja Riihimäen ja niitä ympäröivien alueiden seurakunnissa. Ilahduttavaa elokuun illassa oli, että saimme nähdä myös uusia kasvoja, jotka liittyvät jäsenluettelon nimiriveihin. Tervetuloa uudelleen!

Nautimme emännän makoisat salaattit, makkarat, mehut ja kahvit.

Arpoja myytiin ja voitot arvottiin. Takkahuoneen täytti illan mittaan vilkas puheenporina.

Kuulimme hämärtyneessä illassa Päivi ja Ismo Valkoniemen ja Mikko Hiedan laulu-, kitara- ja bongorumpukonsertin. Muusikot kertoivat olevansa myöskin palvelijoina seurakunnan tilaisuuksissa leipätyönsä ohessa. Niinpä he hyvin oivalsivat, että vaikka kirkonpalvelija saakin ehkä usein olla konsertissa, ei voi aina rauhassa kuunnella esityksiä. Aina on oltava johonkin suuntaan ”tarpeillään”. Siksi oma takkahuonekonsertti oli levoksi ja virkistykseksi.

Erityisesti Jaakko Löytyn säveltämä ja sanoittama ”Kahden maan kansalainen” teki laulun sanomas-

ta kolmikon esittämänä totta. Illan päätteeksi kuultelimme leirikirkossa pastori Yrjö Niemen sanomaa Vuorisaarnasta ja Siperian työstä. Siinä tuli mieleen ehkä monestakin syystä sanonta ”Siperia opettaa”. Pyhän Ehtoollisen vieton jälkeen toivotimme toisillemme hyvää syksynjatkoa ja erityisesti NÄKEMISIIN.

Paikalla olleena Hanna Rajala

P.S. Vuonna 2004 Kirkonpalvelijoita kutsutaan Opinto- ja virkistyspäiville Hämeenlinnan perinteikkäälle Aulangolle. M.m. edellä kerrotusti puhtia keränneet kantahämäläiset järjestelivät tulevaa tapahtumaa. Te kaikki Suomen Siionin kirkonpalvelijat olette tervetulleita virkistäytymään Hämeenlinnaan!

Jumalanpalveluksen paras aika ?

Kirkonpalvelijat ry:n Opinto- ja koulutuspäivillä Tampereella pidin luennon siitä, mihin kirkko on menossa. Luennon jälkeen virisi keskustelu jumalanpalveluksesta ja sen parhaasta alkamisajankohdasta.

Asiaa on Kirkon tutkimuskeskus tutkinut. Suomalaisille sopivinta jumalanpalvelusaikaa selvitettiin Kirkkomonitor 2001-tutkimuksessa, johon vastasi 2 500 suomalaista. Suosituin yksittäinen jumalanpalveluksen ajankohta on edelleen sunnuntai klo 10. Tätä pitää itselleen mieluisimpana jumalanpalveluksen ajankohtana joka kolmas (32 %) suomalaisista.

Moni kävi kirkossa kuitenkin mieluummin johonkin muuhun aikaan. Sunnuntai klo 10:n jälkeen seuraavaksi suosituimmat ajankohdat olisivat sunnuntaina klo 12 (sopivin 12 %:lle), sunnuntai klo 18

(10 %), sunnuntai klo 14 (9 %) ja sunnuntai klo 11 (9 %).

Oma tulkintani tuloksista on se, että ihmisten elämänrytmit vapaa-päivänä poikkeavat niin paljon toisistaan, ettei mikään muu yksittäinen aika kuin perinteinen aika sunnuntaina klo 10 ei ole sen parempi. Jos seurakunnat haluavat tavoittaa laajempaa joukkoa jumalanpalveluksiinsa, niitä on silloin etenkin isomilla paikkakunnilla järjestettävä eri kellonaikoina – ja mielellään myös eri tyyliinä. Yksi osoitus tästä on se, että viime vuosina suositaan ovat lisänneet mm. pääsiäisen ja joulun yömessut, sunnuntaina yleensä klo 18 vietettävät Tuomas-messut ja nuorten yökirkot.

Jumalanpalvelusaikaa muuttamalla ei ole odotettavissa suuria uusia joukkoja jumalanpalvelukseen. Edellä mainitun kyselyn mukaan vain 13 % suomalaisista sanoi, että kä-



visi useammin kirkossa, jos jumalanpalvelusaika olisi sopivampi.

Kirkkoon lähtemisen kanssa kilpailevat paitsi erilaiset arkiset aktiviteetit, myös radio- ja televisiojumalanpalvelukset. Kirkkomonitor 2001 -kyselyn mukaan 31 % suomalaista on sitä mieltä, että televisiojumalanpalveluksia tulisi lähettää joka sunnuntai. Tämä palvelisi parhaiten iäkkäitä suomalaisia. Yli 65-vuotiaista 52 % on sitä mieltä, että jumalanpalveluksia tulisi olla televisiossa joka pyhä.

Kari Salonen

tutkija

Kirkon tutkimuskeskus

Hautaustoimelle uusi malliohjesääntö

Kirkkohallitus hyväksyi hautaus-toimen malliohjesäännön, joka perustuu 1.1.2004 voimaanastuvaan uuteen hautausoimilakiin. Kirkolliskokous on jo tehnyt siihen liittyvät muutokset kirkkolakiin ja kirkkojärjestykseen.

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien hautausmaat toimivat jatkossakin yleisinä hautausmaina, joilta myös kirkkoon kuulumaton vainaja on oikeutettu saamaan hautaus-sijan. Uuden lain mukaan hautaus-toimessa perittävien maksujen pe-

rusteiden tulee yleisellä hautausmaalla olla kaikille samat riippumatta siitä, kuuluuko henkilö kirkkoon vai ei. Tulevaisuudessa hautausajan voi saada pyydettäessä erityiseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta. Tämä muutos tulee voimaan 1.1.2007.

Seurakunnilla on edelleen mahdollisuus myöntää osittain tai kokonaan vapautus hautausoimessa perittävistä maksuista, jos vainaja on ollut rintamaveteraani. Tämä mahdollistaa monien seurakuntien ny-

kyisin noudattaman käytännön jatkamisen. Lisätietoja löytyy nettiosoitteesta: www.evl.fi/avain/us-konnonvapaus. (KT)



– Kaekki nämä tämän kylän asukkaat ne tulloovat vielä minun asijakkaeks.

– Mistee työ outta niin varma, outtako työ joku kaappias ?

– Minnoun hauvankaevaja.



Tuholpolton raunioittama Tyrvään Pyhän Olavin kirkko nousi tuhkasta talkoovoimin. Sunnuntaina 3.8. vietettiin kirkon vihkiäisiä käyttöönoton juhlamessulla, jota johti piispa Ilkka Kantola. Kirkko oli tupaten täynnä, niinpä osa kirkkovaestä seurasi messua suuren urheilutapahtuman malliin kirkonmäelle tuodulta valotalululta.

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko – palanut ja palannut

Kirkko on kuulunut Rautaveden kansallismaisemaan jo yli 700 vuoden ajan.

Keskiaikaisen Sastamalan kirkkopitäjän keskus, Pyhän Marian kirkko, sijaitsi vain muutaman kilometrin päässä. Kallialan kappeli (1520-luvulta Tyrvään seurakunta) rakensi tälle pakanuudenaikaiselle uhrisaa-
relle kuitenkin oman kirkkonsa. Ensin puukirkon, sitten 1400- ja 1500-lukujen vaihteessa kivikirkon. Se omistettiin Norjan kansallispyhimykselle Pyhälle Olaville, joka oli myös kauppiaitten suojeluspyhimys. Vuonna 1855 kirkko jäi vanhaksi kirkoksi, kun Vammaskosken

rannalle rakennettiin seurakunnalle uusi. Talvisodan aikana vanha kirkko toimi valtionarkiston evakkopaikana. 1970-luvulla kirkko ”löydettiin” uudelleen mm. vihkikirkoksi ja monenlaiseen muuhun seurakunnalliseen toimintaan. Siitä tuli turisteille ykköskohde Vammalassa.

1990-luvulla Museoviraston aloitteesta ryhdyttiin kirkon vuonna 1748 rakennetun haapapaanukatun uusimiseen. Seurakunta päätti tehdä työn talkoilla – taloudellisista, mutta myös toiminnallisista syistä tarjotakseen varsinkin miehille mielenkiintoisen ja haastavan osallistumismahdollisuuden. Paanukatto-

talkoot vuosina 1996 ja 1997 yllättivät kaikki. Kiinnostus oli suuri ja työn jälki erinomainen. 31.8.1997 vietettiin paanukattojuhlaa kirkolla.

Sunnuntaiaamuna 21.9.1997 tuholpoltaja iski ja kirkko tuhoutui käytännöllisesti katsoen raunioiksi.

Yhteisyyden voimannäyttö

Palo oli uuden alku. Ympäri maata saatu laaja kannustus ja tuki rohkaisivat seurakuntaa päättämään kirkon jälleenrakentamisesta. Talkoolaiset ilmoittivat valmiutensa uuteen ja entistä huomattavasti ran-

kempan koetukseen. Museovirasto laati kirkon ulkopuolisen korjauksen suunnitelmat ja Seurakunta toteutti ne pääsääntöisesti talkootyövoiman avulla.

Puun hankinta oli oma iso operaationsa, koska puun piti olla kooltaan ja kasvultaan juuri oikeanlaista. Pelkästään 38 000 haapapaanun veistoon tarvittiin 15 rekka-kuormallista haapatukkeja. Yli 12 metriä pitkät kattotuolit edellyttivät myös järeää puuta, samoin sisätilan kannattelevat parrut. Niistä pisin on yli 14 metriä. Kirkkosalin tynnyriholvikatto on kopio palaneen kirkon katosta. Ulkopuoliselta asultaan kirkko on muutenkin kopio vanhasta kirkosta.

Rahoitus koostuu keräyksestä, taiteilija Mauri Kunnaksen Koiramäen joulukirkko –kirjasta, Suomen kirkon avustuksesta ja Suomen Kulttuurirahaston apurahasta. Verohallitus teki päätöksen arvonlisäveron palauttamisesta. Käytettävissä on n. 1,25 milj.euroa. Talkootyön rahallinen arvo on ainakin sama. Paanu- ja kattotalkoisiin otti osaa yli tuhat henkilöä.

Sisätila ja erityisesti kuva- ja maalausohjelma ovat olleet vaikeimmin ratkaistavia asioita. Arkkitehdin apuna on ollut erityinen sisätilyryhmä, johon on kuulunut alan asiantuntijoita. Seurakunnan hyväksymässä ja opetusministeriön vahvistamassa sisätilaratkaisussa pyritään vanhan tunnelman palauttamiseen rakentamalla tila entiseen tapaan penkkikortteleineen, lehtereineen, alttareineen ja saarnastuoleineen. Tärkeää on ollut rakentaa käsityönä ja entisiä työmenetelmiä käyttäen. Kaikki piirrettiin uudelleen eikä kirkosta pyritty tekemään täydellistä entisen kopiota. Se olisi ollutkin lähes mahdottomuus tai ainakin siihen olisi liittynyt suuri uskottavuus-

den ongelma. Kirkko tehtiin entisen kaltaiseksi, mutta niin, että se on selvästi tämän ajan kirkko ja nousee tämän ajan toiminnan tarpeista.

Kirkko on nyt puuvalmis. Olemme hämmästellään todenneet, miten voimakkaasti entinen tunnelma kohtaa kirkkoon tulijaa nimenomaan kaikessa, mikä liittyy puuhun. Myös tilankäytön rekonstruoinen vaikuttaa tähän. Taitavat ja uskolliset talkoolaiset ovat tehneet ihmeen. Sisätilan rakentamisessa heitä on ollut mukana noin viisitoista miestä. Useat heistä olivat mukana jo ensimmäisissä paanukattotalkoissa 1996-1997.

Kirkon alttariseinällä oli ennen tulipalaa suurikokoinen keskiaikainen triumfiristi, joka palossa tuhoutui. Pyhjärvisäätiön toimesta ryhdyttiin toimenpiteisiin rajan taakse jääneen Karjalan Pyhjärven palaneen kirkon krusifiksin saamiseksi Pyhän Olavin kirkkoon. Se oli talvisodan aikana pelastettu tulipalosta ja oli nyt Pellon seurakunnan hallussa Kirkkohallituksen sinne sijoitamina. Saimme krusifiksin Vammalaan. Entinen museonhoitaja Esko Pietilä konservoi krusifiksin. Jännittyneinä odotimme, miten se sopisi Pyhän Olavin kirkon alttariseinälle. Kun sen siellä sitten näimme, olimme hiljaa ja ihmeissämme. Meistä tuntui kuin krusifiksi olisi tehty juuri tätä paikkaa varten. Kyneleet ovat tulleet monen Vammalan seudulle muuttaneen Vpl Pyhjärven asukkaan ja heidän lastensa silmiin. Heidän rakkaan kirkkonsa krusifiksin evakkotaival on päätynyt tuhkasta nousseeseen Pyhän Olavin kirkkoon. Koemme, että tässäkin on ollut yksi Jumalan ihme.

Kirkkosunnuntaina 3. elokuuta vietimme kirkon ja kirkonrakentajien juhlaa. Turun arkkihiippakunnan piis-

pa Ilkka Kantola toimitti käyttööntönnämisen, arkkipiispa Jukka Paarma piti juhlapuheen ja eduskunnan puhemies Paavo Lipponen toi valtiovalan tervehdysten. Tunnelma kirkossa ja kirkonmäellä oli täynnä iloa ja kiitollisuutta. Monen silmissä oli kyneleet. Tuhon synkistä päivistä oli tultu kuin ylösnousemuseen aamuun. Kirkon käyttööntönnämisellä oli monenlaisia merkityksiä. Ennen muuta koimme Jumalan puhuvan meille. Hän sanoo viimeisen sanan.

Tyrvään vanha kirkko eli Tyrvään Pyhän Olavin kirkko ei ole oikeastaan koskaan ollut valmis. Jokainen vuosisata on tuonut siihen jotakin uutta. Tämän sukupolven ja vuosisadan osaksi tuli rakentaa se lähestulkoon uudelleen, raunioista entistä ehommaksi pyhäköksi. Kaiken vaikean ja raskaan jälkeen koemme, että se on ollut meille annettu tehtävä ja haaste. Kirkko nousi tuhkasta.

Osmo Ojansivu, kirkkoherra Tyrvään seurakunta

JOITAKIN LUKUJA JA MÄÄRIÄ:

- Talkootyöpäiviä on tehty noin 10.000
- Talkoolaisia on 6 vuoden aikana ollut mukana erilaisissa tehtävissä n. 1200
- Sisätilan rakentamisen ydinjoukkoon on kuulunut parisenkymmentä aktiivista puurtajaa
- Palojätteistä seuloittiin ja kunnostettiin käyttöön 40.000 takonaulaa
- Kirkon kaikkiin puosiin on käytetty noin 1500 kuutiota puutavaraa
- Hautatervaa hankittiin 4000 litraa
- Laastia kului seiiniin 25.175 kiloa
- Paanuja veistettiin 36.400, joista kattoon laitettiin 32.810 kpl
- Jälleenrakennusvaiheen aikana on kirkkoon tutustunut yli 100.000 ihmistä

Kirkossa vitsaillaan

Huumori kukkii kirkossa. Kirkollisilla vitseillä ja kaskuilla on pitkät perinteet. Ne elävät omaa elämäänsä kirkkokansan tapaamisissa ja keskusteluissa. Myös kirkon työntekijät voivat hyödyntää huumoria työssään; se on piristävä lisä esimerkiksi pappien saarnoissa.

Suomeksi on ilmestynyt kymmenkunta kirkollisiin vitseihin keskittyntä kirjaa. Niitä ovat muun muassa *Körö, körö, kirkkoon* ja *Sakastissa nauretaan*-kirjasarja. Juuri äskettäin ilmestyi sen neljäs osa *Kaikki joutavat taivaaseen*. Helluntaikerätyksen piiristä on koottu kirja *Saarnaajille sattunutta*.

Kirkollista huumoria esittelevät kirjat ovat omalta osaltaan luomassa ja ylläpitämässä humoristista perinnettä. Sakastissa nauretaan-kirjasarjan toimittajan **Olli Seppälän** mukaan kirkollinen vitsiperinne on ajan mittaan jos ei heikentynyt, niin ainakin muuttanut muotoaan. "Sellainen vaikutelma on syntynyt, että vitsiperinne on ollut aikoinaan elävämpi kuin nykyisin. Ennen kaik-

kea henkilökaskut olivat ennen yleisempiä. Klassinen kaskuperinne on heikentynyt. Sen tilalle ovat tulleet lyhyet sanailuun ja sanojen monimerkityksellisyyteen perustuvat, kulumikkaammat ja suorasukaisemat vitsit", Seppälä sanoo.

Seppälän mielestä kirkollista huumoria ehdottomasti tarvitaan. Se suhteellistaa, raikastaa ja auttaa pitämään jalat maassa. "Koska uskossa on kyse elämästä, siihen kuuluu myös huumori. Yhteisö joka ei synnytä tai siedä huumoria on sairas, siitä puuttuu elämä. Huumori pyyhkii turhan kuonan, kuolemanvakavuuden ja turhantärkeyden pois."

Huumori luo yhteisön; porukka joka nauraa samoille vitseille, kuuluu samaan ryhmään. Seppälän mielestä hyvä kirkollinen huumori voi ja saakin olla joskus hieman sisäpiiriläistä.

"Edellä sanotusta seuraa tietysti päinvastainenkin tilanne: jos ei ymmärrä sisäpiirin juttuja, tuntee it-

sensä täysin ulkopuoliseksi. Se ei saa olla kirkollisten vitsien idea. Toisaalta jostain henkilöstä kerrottu juttu saa täyden tulkinnan vasta kun tietää, kuka kyseinen tyyppi oikein oli. Tässä mielessä huumorin nyanssien ymmärtämisessä on aina kyse pikkuisen myös sivistyksestä", Seppälä pohdiskelee.

Seppälä toteaa huumorin olevan aina perusluonteeltaan yleismaailmallista. Kirkollisuus ei anna niille mitään erityisarvoa. "Vanhan tarinan mukaan jo paratiisissa oli seitsemän, tai kaksitoista, vitsiä, perusjuttua, joista kaikki maailman kaskut ja vitsit on johdettu. Kirkolliset vitsit ovat - kuten muutkin vitsit - joko hyviä tai huonoja."

"Eroina maallisiin vitseihin ovat tietysti aiheet ja henkilöt. Perusidea on sama: suhteellistaa, hätkähdyttää, leikkiä sanoilla, tilanteilla, ihmisluonnon turhamaisuudella, raadollisuudella ja persoonallisuuksien omituisuuksilla", Seppälä määrittelee.



Seurakunnassa päätettiin nostaa hautamaksuja. Kun kanslisti kuuli päätöksestä, hän kysyi kirkkoherralta: – Mitä minä sanon ihmisille, kun ne kysyvät miksi? Kirkkoherra mietti hetken ja neuvoi sanomaan: – Koska hyvät paikat ovat kiven alla.

Savolainen kanttori kuoli ja tuli taivaan portille. Pietari toivotti miehen tervetulleeksi, mutta pyysi, että hän ei soittaisi mitään. – Kuinka niin, kanttori ihmetteli. Pietari viittasi peukalolla olkansa taakse: – Yleisön pyynnöstä!

*– Mikä on krematoriotyöntekijän ammattitauti?
– Loppuunpalaminen.*

*– Mikä on haudankaivajan ammattitauti?
– Luutuminen.*

*Ruustinna soitti miehelleen kännykään ja kysyi sen tavallisen:
– Missä olet?
– Haudan partaalla, kuului asiallinen vastaus.*

*– Miksi suntiot pitävät kirkkojen ovet yöllä lukittuina?
– Liikkeellä on Raamatun kääntäjä.*

Seurakuntien Viran- ja Toimenhaltijain Liitto SVTL ry

www.svtl.fi

Asemamiehenkatu 2
00520 HELSINKI
puhelin (09) 2290 0410
faksi (09) 141 362
työttömyyskassa puh. (09) 2290 0420

Liiton toimisto sekä sen työttömyyskassa ovat avoinna maanantaista perjantaihin klo 9-16. Työttömyyskassan puhelut toivotaan keskitettäväksi klo 9-11 väliseksi ajaksi.

Hallinto

Ritva Rasila

toiminnanjohtaja, työttömyyskassan johtaja
puh. (09) 2290 0450, 040-8280 656
ritva.rasila@svtl.fi

Carita Kärkinen

toiminnanjohtajan sihteeri
puh. (09) 2290 0411
carita.karkinen@svtl.fi

Palvelussuhde- ja työsuojeluneuvonta, luottamusmiesasiat

Sakari Timonen

työmarkkina-asiamies
puh. (09) 2290 0451
sakari.timonen@svtl.fi

Lainopillinen neuvonta

Hanna Lehtimäki

lakimies (perhevapaaan sijainen)
puh. (09) 2290 0430
hanna.lehtimaki@svtl.fi

Koulutus-, jäsen- ja alueyhdistys- sekä opiskelija-asiat

Vuokko Laaksonen

järjestösihteeri
puh. (09) 2290 0431
vuokko.laaksonen@svtl.fi

Talous- ja jäsenasiat

Merja Menna

taloussihteeri
puh. (09) 2290 0413
merja.menna@svtl.fi

Jäsenpalvelu

Tiina Pertilä

toimistos sihteeri
puh. (09) 2290 0410
tiina.pertila@svtl.fi



Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.



Kirkonpalvelijoita ehtoolisella Tampereen Tuomiokirkossa opinto- ja koulutuspäivillä 25.6.2003.



Kokousyleisöä Tampereen yliopiston juhlasalissa.



Osuuteni kirkonpalvelijoiden puolesta esirukouksessa 25.06.03

Herra Jumala, rakas taivaallinen Isä. Sinä Tunnet meidät ja meidän ajatuksemme ja myös meidän epäilymme, jotka meitä vaivaavat. Sinä tiedät mitä me tarvitsemme jo ennen kuin sitä Sinulta anomme.

Me kiitämme Sinua perheestämme, läheisistämme, ystävistämme, työtovereistamme.

Me kiitämme Sinua jokapäiväisestä huolenpidostasi.

Me kiitämme Sinua siitä tehtävästä, mihin olet itsekunkin meistä

johdattanut seurakuntaasi pelvelemaan.

Mutta rakas Jeesus, mihin me panisimme taakkamme, elleimme voisi tuoda niitä Sinun jalkojesi juureen? Ja niitä taakkoja, niitä kertyy meillekin; on fyysistä väsymystä, kivulaita kulumia, uupumista, loppuunpalamista, ihmissuhdevaikeuksia niin työssä kuin kotonakin, on arvottomuuden tunnetta.

Vain Sinun avulla me jaksamme.

Sinun rakkautesi on käsittämätön.

Anna meille rakkautta työtovereistamme ja kaikkia ihmisiä kohtaan.

Opeta meitä näkemään, mikä työssämme ja ja elämässämme on tärkeää ja mikä turhaa.

Opeta meitä rukoilemaan toistemme puolesta.

Opeta meitä osoittamaan arvostusta työtovereitamme kohtaan.

Opeta meitä kuuntelemaan.

Opeta meille kärsivällisyyttä.

Anna meille nöyryyttä palvella Sinua ja seurakuntalaisiasi.

Anna meille Sinun rauhasi sydämiimme, niin että voisimme tyyneesti ottaa vastaan myös osaksemme tulevat moitteet.

Auta meitä Sinun voimallasi suorittamaan levollisesti kunkin päivän tehtävät.

Sinä yksin voit palvelutehtävämme siunata.

Yhdistä meidät rauhan ja rakkauksen yhdysiteellä.

Pirjo Nykänen

Anteeksi työttömyyteni

Anteeksi, että olen työtön.

Anteeksi, että olen jo keski-ikäinen.

Anteeksi, että olen tehnyt lapsia ja ollut heidän kanssaan kotona kun he olivat pieniä.

Anteeksi, että työkokemusta on kertynyt niin vähän, kun on monta lasta.

Anteeksi, että haen töitä myös vapailta markkinoilta, työnantajien kiusaksi: lisää turhia papereita, jotka voi heittää sivuun.

Anteeksi, että vaivaan työvoimatoimiston väkeä kysymällä jatkuvasti töitä.

Anteeksi, ettei minulla ole suhteita, että saisin töitä.

Anteeksi, että rumennan tilastoja olemalla työtön.

Anteeksi, että itsetuntoni romahtaa joka kerta kun työpaikka menee sivu suun.

Haluaisin tehdä töitä ja tuntea itseni ykkösluokan kansalaiseksi, enkä kakkosluokkaan kuuluvaksi, kuten viranomaiset saavat minut tuntemaan.

Kiitän, että olen saanut maailmaan ihania lapsia, jotka kannustavat äitiään aina. Ja joiden takia kannattaa olla ja elää. En kadu kotona olemista päivääkään, sillä lapset ovat pieniä vain hetken.

Toivon kaikille kanssasisarilleni ja -veljilleni voimia olla työttömänä, ja hyvää jatkoa kaikesta huolimatta.



*Jumala Isämme,
sinä puhuttelet meitä
ja herätät meissä uskon.
Pyydämme sinulta herkkyyttä ja kuuliaisuutta,
että tajuaisimme läsnäolosi maailmassa.*

*Rukoilemme sinua surevien ja masentuneiden puolesta.
Rukoilemme elämässään pettyneiden puolesta,
avioparien puolesta, joiden on vaikea elää yhdessä,
hajonneiden perheiden puolesta,
niiden puolesta, jotka etsivät elämäkumppania
ja joiden kaipaus on jäänyt vastausta vaille.
Lohduta heitä, osoita tie eteenpäin,
kirkasta elämän lahja ja mielekkyys.*

*Rukoilemme sinua sairaiden ja kuolevien puolesta.
Anna heille toivoa.
Rukoilemme sinua kärsivien ja pelossa elävien puolesta,
sodan jalkoihin joutuneiden puolesta,
niiden puolesta, joita kidutetaan,
kaikkien riistettyjen kansojen puolesta,
köyhien ja sorrettujen puolesta,
kaikkien niiden puolesta,
joita halveksitaan heidän erilaisuutensa tähden.
Koko maailma kaipaa toivoa ja rakkautta.*

*Suo meidän ja koko maailman tuntea,
että sinä olet Jumalamme ja me sinun kansasi.
Sinä olet meidät luonut,
sinä pidät yllä elämäämme.
Sinä tunnet meidät
ja annat meille armon.
Ylistys sinulle Jeesusuksessa Kristuksessa,
meidän Herrassamme.*

SUNTIO, SEURAKUNTAMESTARI, -EMÄNTÄ KEHITÄ AMMATTITAITOASI

Suntion ammattitutkinto oppisopimuskoulutuksella

Tutkinnon osat:

1. Jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset ja seurakunnan tilaisuudet
2. Seurakunnan kiinteistöt ja viheralueet
3. **VALINNAISET OPINNOT:** a) hautausmaat ja kiinteistöt, b) ruokapalvelu ja viihtyisyys, tai c) yrittäjyys (näistä valitaan yksi)

Koulutus:

- haku koulutukseen syksyn 2003 aikana.
- Teoriajaksot (8 x 5 pv) toteutetaan **Sisälähetyseuran Oppilaitoksella Pieksämäellä**
- **kesto n. 1,5 vuotta** henkilökohtaisen opiskeluohjelman mukaisesti
- **valmistuminen keväällä 2005**
- oppisopimus edellyttää työsuhdetta (erilaisissa kirkon palveluskunnan tehtävissä)

OTA YHTEYTTÄ JA KYSY LISÄÄ

Oppisopimusasiat:



**KESKI-SAVON
OPPIMISKESKUS**

Pieksämäen oppisopimustoimisto

koulutustarkastaja **Tapani Rytkönen**
Kuusitie 41, 76120 PIEKSÄMÄKI
puh. (015) 786 1260, faksi (015) 786 1299
GSM 040 530 9696
e-mail: tapani.rytkonen@keso.fi

Teoriaopetus:



SISÄLÄHETYSSEURAN OPPILAITOS

Huvilakatu 31, 76130 PIEKSÄMÄKI
Anne Sipinen puh. (015) 415 2612
Keijo Toivanen puh. (015) 415 2578
e-mail: anne.sipinen@sisop.fi
e-mail: keijo.toivanen@sisop.fi

Kirkonpalvelija

N:o 3/2003
50. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh./Fax: **(017) 281 1697, GSM 050 520 7003**
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Pankit: Nordea 202718-136346
Sampo Pankki 800015-252706

Paino: Kuopion Painotuote Oy, Vuorikatu 42, 70100 Kuopio.
E-mail: kuopion.painotuote@co.inet.fi

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus
Seuraava lehti ilmestyy joulukuussa 2003.

ISSN 0 355-8258